

Miten Euroopan ja Suomen talous selviävät kriisien maailmassa?

Väyläviraston sidosryhmätilaisuus 3.2.2023

Pääjohtaja Olli Rehn
Suomen Pankki

Sota ja energiakriisi varjostavat maailmanpolitiikkaa ja -taloutta

Eurooppa

- **Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa**
- Elinkustannuskriisi ja inflaation hallinta
- Energiatalouden vihreä siirtymä vauhdittuu

Globaalit trendit

- Geopoliittiset jännitteet yhä kasvussa
- Globalisaatio peruutusvaihteella?
- Ilmastotavoitteet etääntyvät: +2,3–2,8°C?

Yhdysvallat

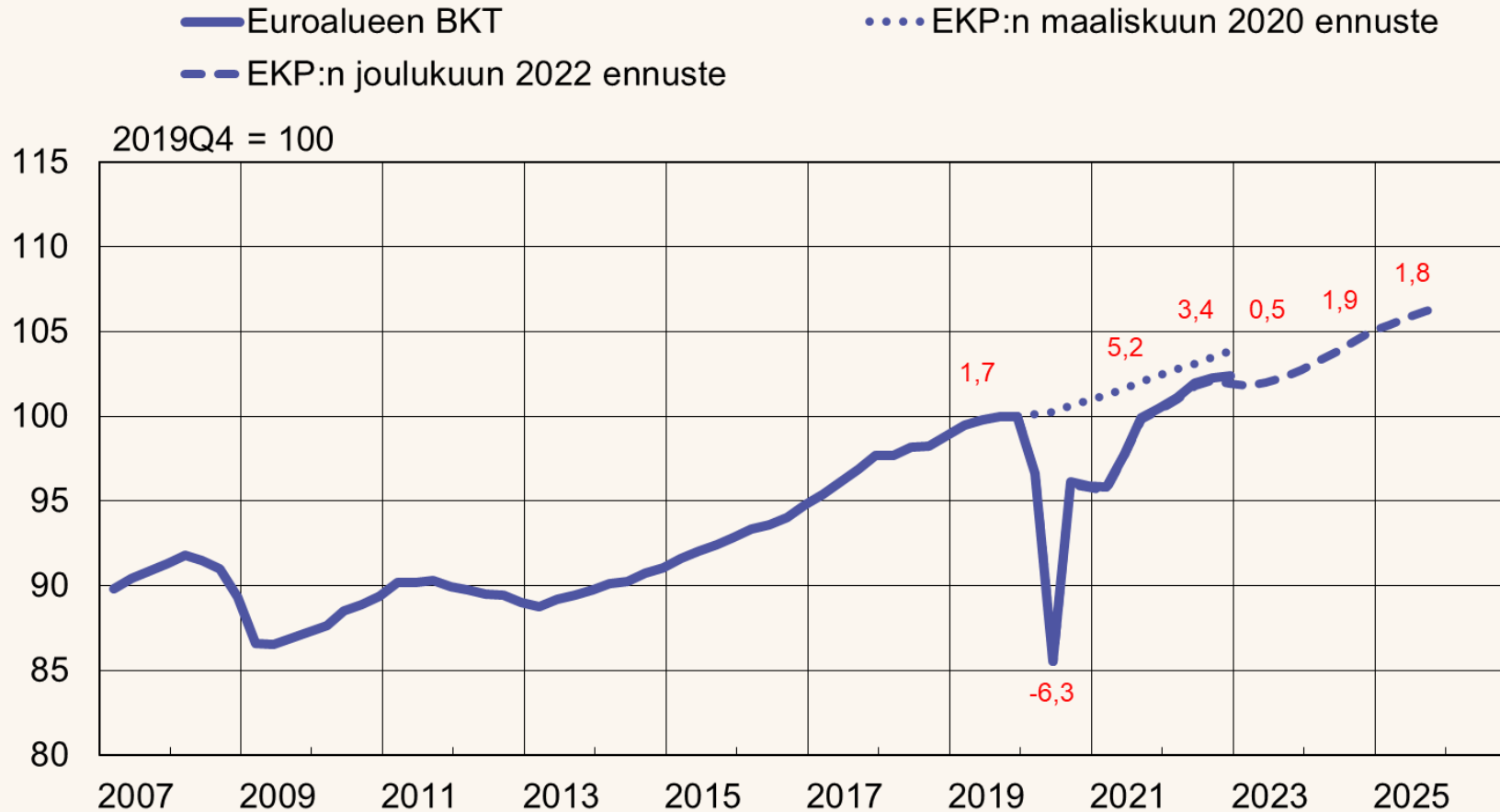
- Inflaatiovauhti tasaantumassa?
- Demokratiakehitys?
- Suurvaltasuhteet:
 - Pitääkö tuki Ukrainalle?
 - Milloin ja miten Kiina uhkaa Taiwania?

Kiina

- Koronasulkujen purkaminen ja talouden avautuminen tukee kasvua
- Poliittisen kontrollin voimistuminen
- Taiwanin tulevaisuus

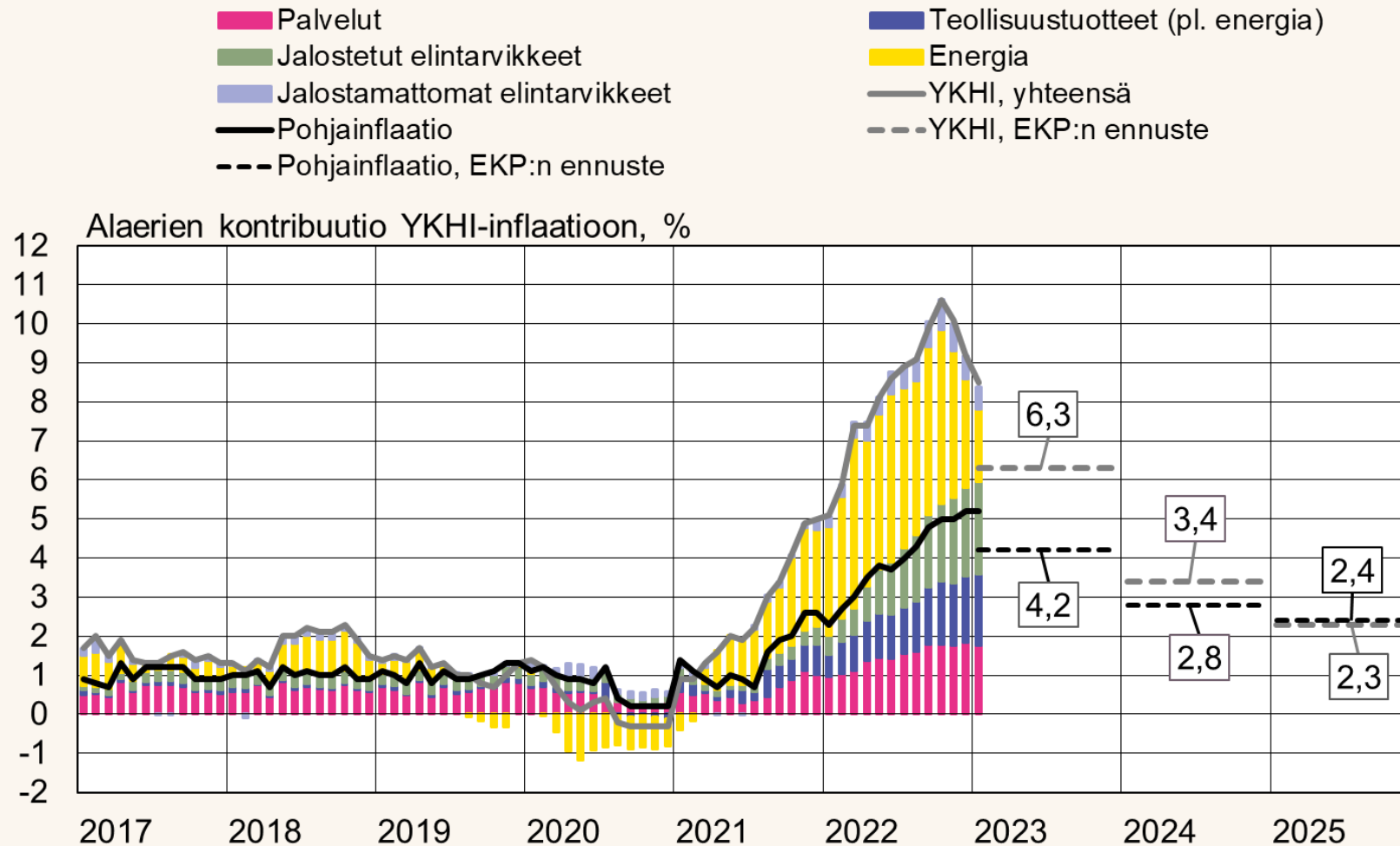
Energiakriisi on heikentänyt euroalueen kasvua – mutta taantuma vältetään ja kasvu vahvistuu uudelleen

Käyrän vieressä olevat luvut ovat vuosikasvuja, %.
Lähde: EKP:n laskelmat ja Suomen Pankki.

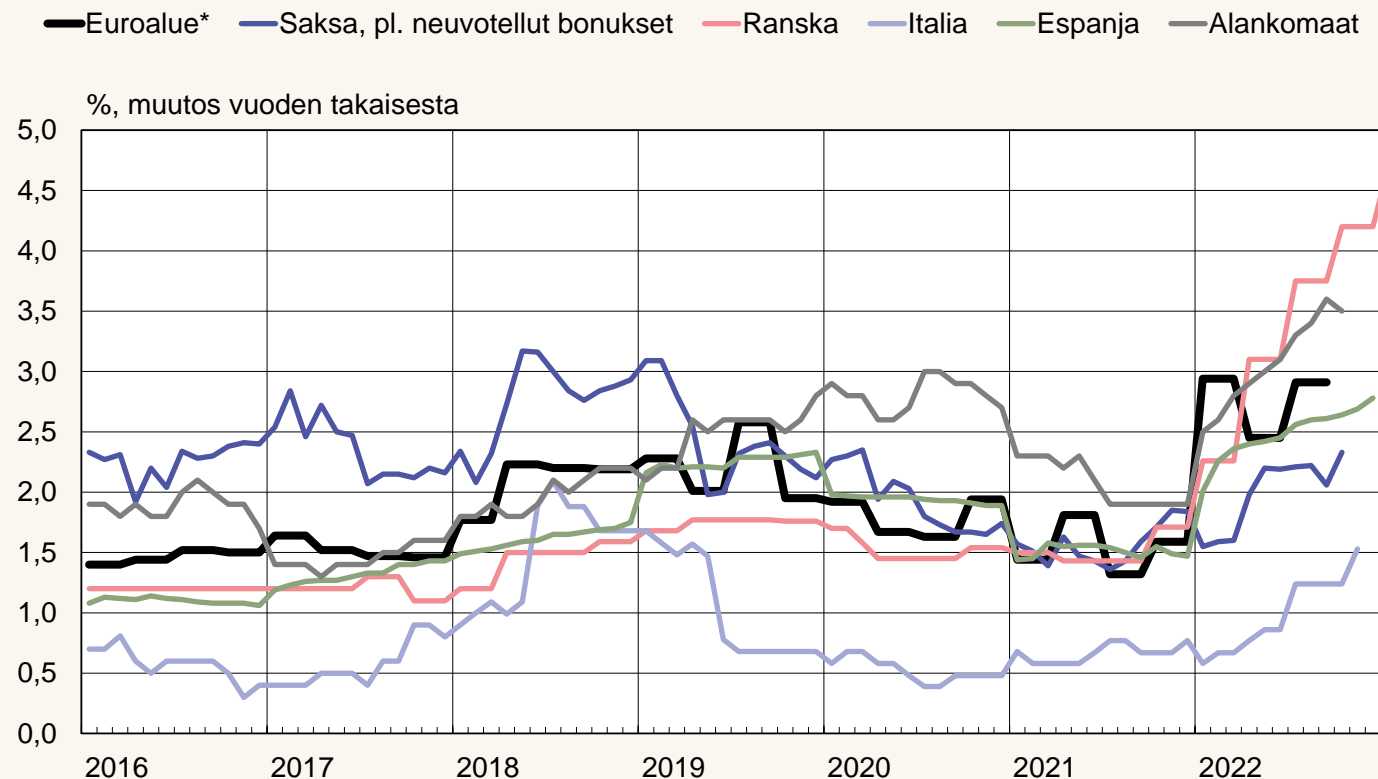
35781@MMS(2007-)_LV (3)

Energiainflaatio selittää suuren osan hintojen noususta – mutta inflaatio on laaja-alaistunut koko talouteen

Palkkainflaatio oli pitkään maltillista, mutta on nopeutunut viime vuodesta lähtien

Sopimuspalkkojen kasvu nopeutunut

* Neljännesvuosisarja.
Lähde: EKP.

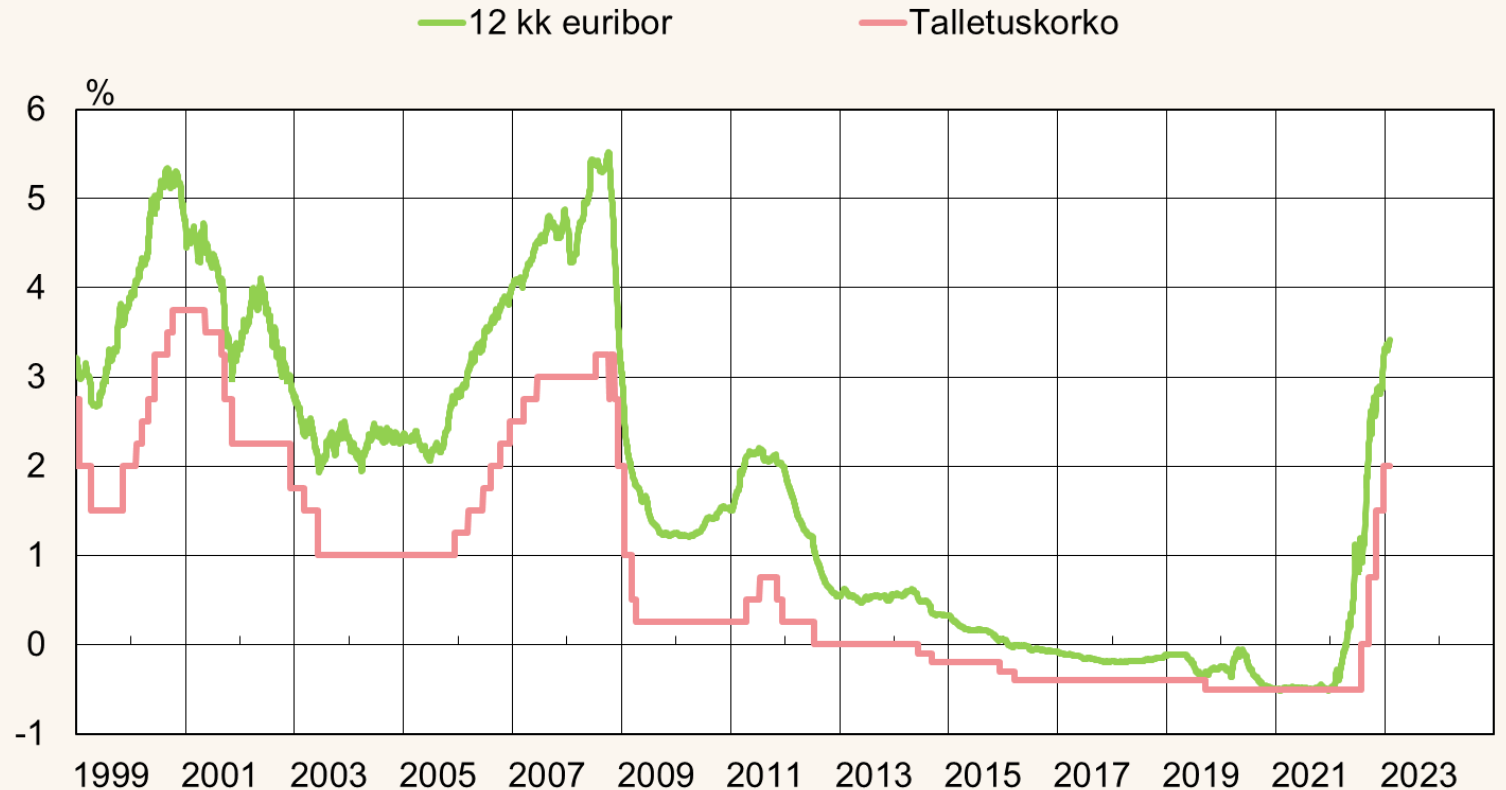
32426@Negowage_kk (2)

EKP:n neuvosto nostaa ohjauskorkoja inflaation vakauttamiseksi 2 prosenttiin keskipitkällä aikavälillä

1. EKP:n neuvosto nosti eilen ohjauskoron 2,5 prosenttiin. Korkoja nostettiin viime vuonna neljä kertaa ja eilen lisää 0,5 %-yksiköllä. Korkoja nostetaan riittävästi kysyntää rajoittavalle tasolle, jotta inflaatio vakautuu 2 % tavoitteeseen keskipitkällä aikavälillä ja inflaatio-odotukset eivät nouse.
2. Näin ollen, ja pohjainflaatiossa näkyvät paineet huomioon ottaen, aiomme nostaa korkoja vielä 0,5 %-yksiköllä kokouksessamme maaliskuussa ja arvioimme sitten jatkoa uuden ennusteemme valossa. Tulevat korkopäätökset perustuvat jatkossakin tuoreimpiin tietoihin talouden näkymistä, ja päätökset tehdään kokous kokoukselta.
3. Laajan arvopapereiden osto-ohjelman (APP) uudelleensijoituksia supistetaan maaliskuusta lähtien 15 miljardia euroa kuukaudessa kesäkuun loppuun asti.

Rahapolitiikan kiristyminen näkyy markkinakorkojen nousuna

- Keskuspankin pankeille maksama talletuskorko nousee 2,5 prosenttiin.
- Suomessa yleinen asuntolainojen viitekorko, 12 kuukauden euribor, on noussut nopeasti EKP:n koronnostojen johdosta ja myös niitä ennakoiden.

Lähde: EKP.

32422@ohjauskorot

Suomen talous luisuu taantumaan

Kasvu pysähtyy väliaikaisesti sodan ja energiakriisin seurauksena

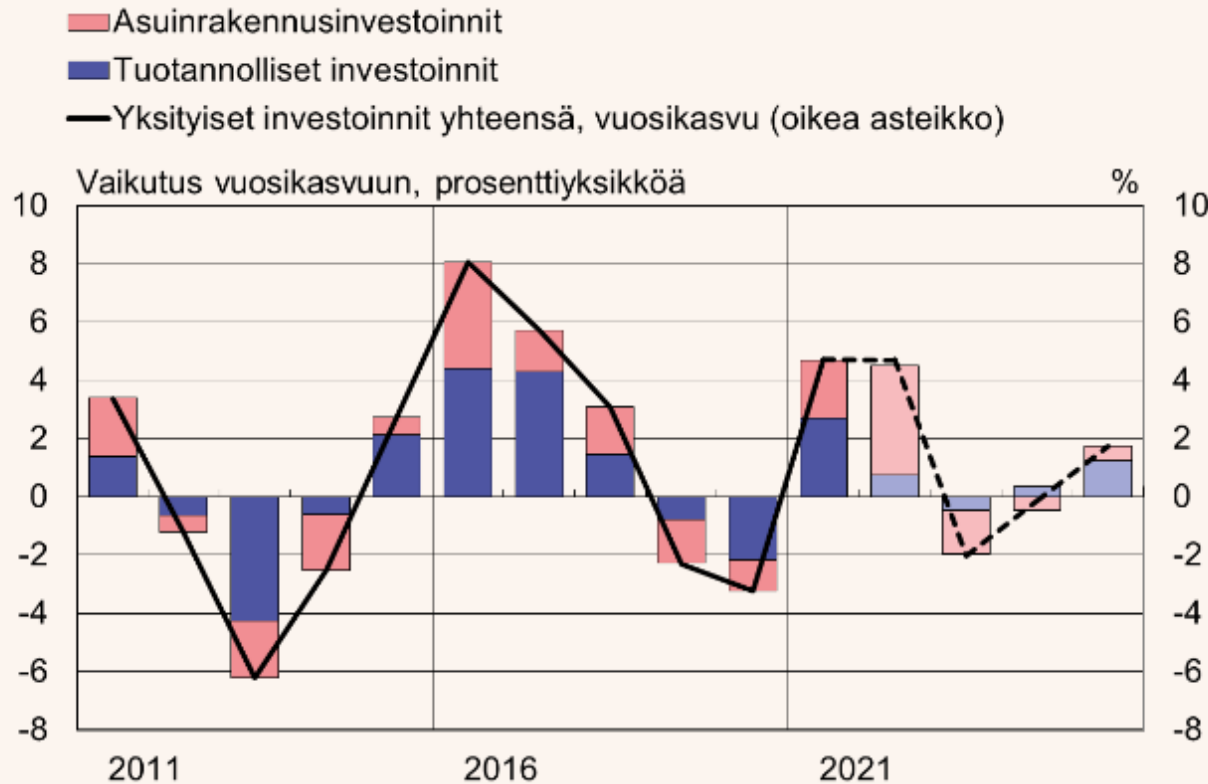
Laaja-alaistunut inflaatio koettelee kotitalouksia

Julkinen talous säilyy alijäämäisenä

Epävarmuus, heikko talousnäköy ja rahoituksen kallistuminen jarruttavat investointien kasvua

Vihreältä siirtymältä odotetaan lähivuosina paljon

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

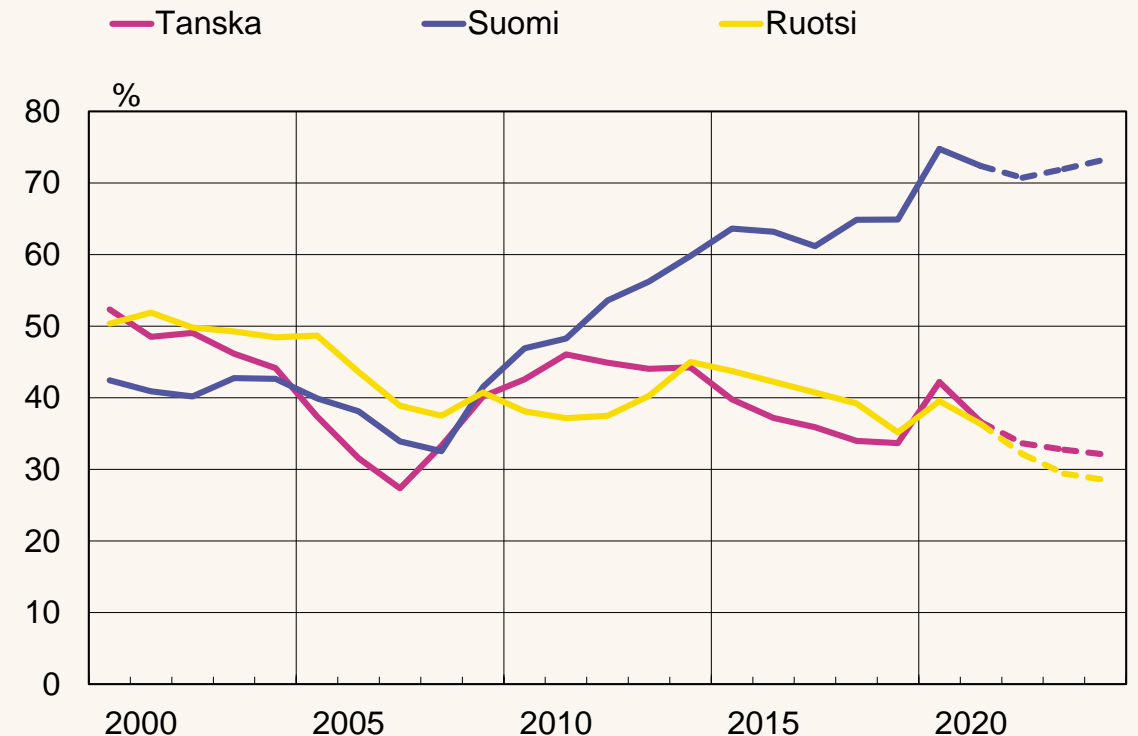
16.12.2022
© Suomen Pankki
30204@InvestoinnitAnnual

- Varsinkin asuinrakentamisen korkeasuhdanne vaimenee
- Investointitarvetta kasvattaa vihreä siirtymä, mikä voi vilkastuttaa investointeja odotettua enemmän
- Monet viime vuonna julkistetuista vihreän siirtymän investoinneista ovat vasta suunnitteluvaiheessa

Suomen julkinen velkasuhde on 15 vuodessa kaksinkertaistunut ja kasvusuunta on huolestuttava

- Suomen julkisen talouden velkasuhde on 15 vuodessa kaksinkertaistunut, Ruotsin ja Tanskan on pysynyt 40 % tuntumassa
- Julkisen talouden kestävyys ei vain ”yksi tavoite muiden joukossa”, vaan välttämätön edellytys yhteiskunnan luotettavalle toiminnalle ja pitkäjänteiselle kehittämiselle

Velka suhteessa BKT:hen

Lähde: Euroopan komissio, Autumn 2022 Economic Forecast.

39733@Velka_2022

Kriisin keskellä pitää työskennellä myös pitkän aikavälin ongelmien ratkaisemiseksi

- Ikärakenteen ja ilmaston muuttumisen vaikutukset näkyvät jo
- Julkisen talouden kestävyys turvaaminen

1. Paluu menosäntöihin
2. Pitkäjänteinen tasapainottamisohjelma
3. Vahva poliittinen sitoutuminen

- Kestävää talouskasvua tuettava pitkäjänteisesti
 - Panostukset osaamiseen ja koulutukseen, kannusteet työllistymiseen
 - Tutkimus- ja kehittämistoiminnan edistäminen
 - Kilpailulliset markkinat, järkevä sääntely ja vakaa toimintaympäristö

Yhteenveto

- Suomen kansainvälinen toimintaympäristö on nyt yhtä kovassa murroksessa kuin 1990-luvun alussa, sekä talouden että turvallisuuden osalta. Mutta nyt peruutusvaihteella.
- Työikäisen väestön supistuminen ja heikko tuottavuuskehitys Suomessa heikentävät pitkän aikavälin kasvumahdollisuuksia.
- 1990-luvun lamasta Suomi nousi tukeutumalla tutkimukseen ja koulutukseen, osaamiseen ja yrittäjyyteen – kilpailukyky korjattiin, julkinen talous tasapainotettiin.
- Suomella on nytkin kaikki edellytykset olla paitsi selviytyjä- myös menestyjäkansa.
- Se edellyttää Suomelta uudistumiskykyä – sitä soisi löytyvän.

Kiitos!

suomenpankki.fi